

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“

PENSIJŲ FONDAS „EUROPENSIJA EKSTRA“

2008 metų ataskaita

I. BENDROJI DALIS

1. Pensijų fondas „Europensija ekstra“ veikia pagal pensijų fondo „Europensija ekstra“ taisykles Nr. 017.

2. Ataskaitinis laikotarpis: 2008 01 01 – 2008 12 31.

3. Duomenys apie draudimo įmonę:

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“, įmonės kodas – 111744827; Buveinės adresas: Lvovo g. 25, Vilnius, LT-09320;

Telefono numeris: (5) 2690169, fakso numeris: (5) 2690269, el. pašto adresas: info@aviva.lt, pensija@aviva.lt, interneto svetainės adresas: www.aviva.lt.

Draudimo veiklos licencijos Nr. 0016.

Asmenys, priimančys investicinius sprendimus:

- Asta Ungulaitienė – generalinė direktorė;
- Arūnas Rumskas – finansų direktorius;
- Roman Piotr Sosnowski – Vyriausiasis investicijų valdytojas.

4. Pensijų fondo depozitoriumas – AB SEB bankas, įmonės kodas – 112021238, buveinė: Gedimino pr. 12, Vilnius, LT-01103, telefonas: (5) 2681253, faksas: (5) 2681255.

5. Funkcijos kitiems juridiniams asmenims nebuvo deleguotos.

6. Vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkai, su kuriais draudimo įmonė yra sudariusi aptarnavimo sutartis:

- AB bankas „DnB NORD“, J.Basanavičiaus 26, Vilnius, LT-03601, Finansų maklerio paslaugų teikimo sutartis;

- AB SEB bankas, Gedimino pr. 12, Vilnius, LT-01103, Finansų maklerio paslaugų teikimo sutartis;

- AB bankas „Hansabankas“, Savanorių pr. 19, Vilnius, LT-03502, Finansų maklerio paslaugų teikimo sutartis;

- FMĮ „Finasta“, Konstitucijos pr. 23, Vilnius, LT-08105, Finansų maklerio paslaugų teikimo sutartis.

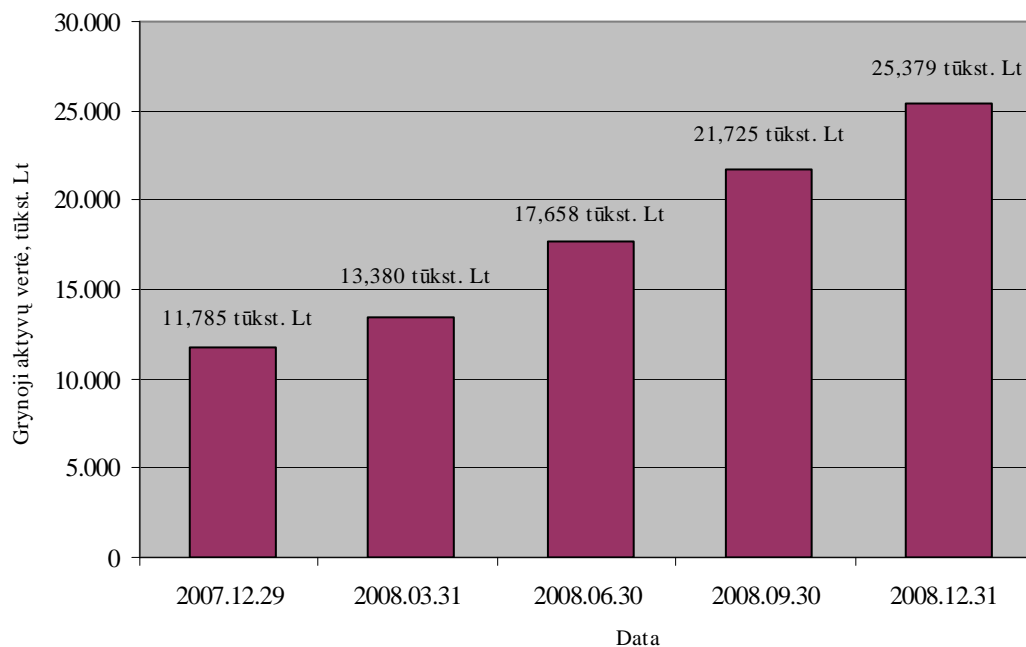
II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIAUS IR VERTĖS POKYČIAI

7. Grynųjų aktyvų, apskaitos vienetų skaičiaus ir vertės pokyčiai:

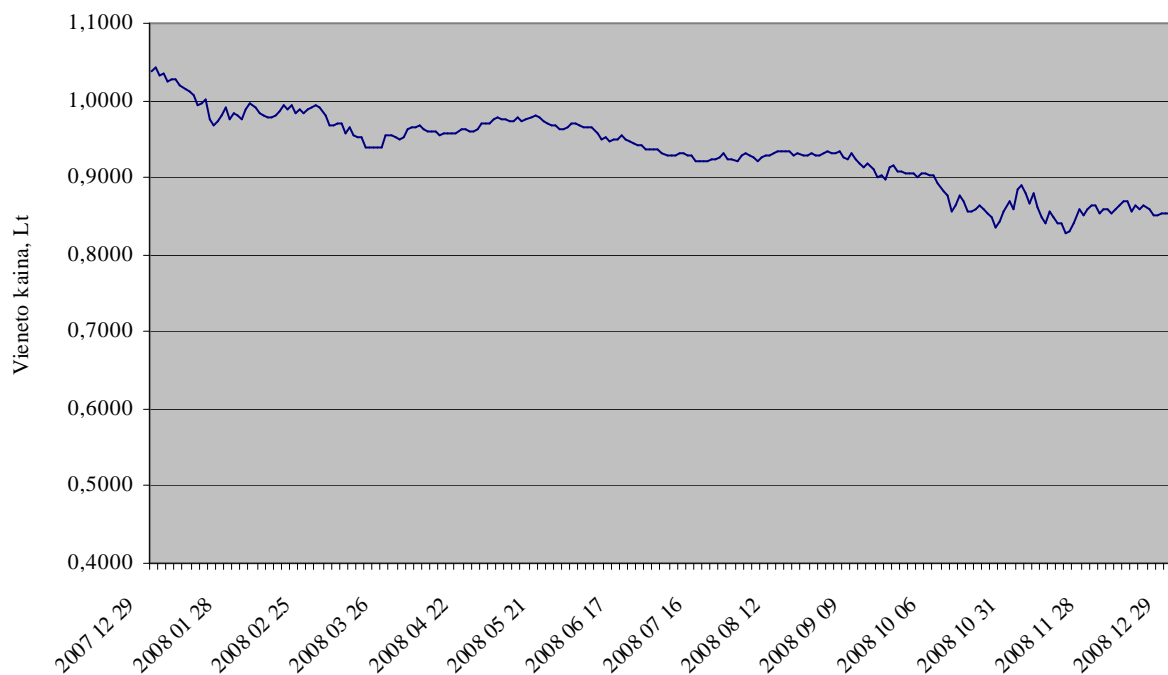
	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Prieš metus (2007 12 31)	Prieš dvejus metus (2006 12 31)
Grynųjų aktyvų vertė, Lt	11.785.443	25.379.447	11.785.443	2.497.477
Apskaitos vieneto vertė, Lt	1,0388	0,8560	1,0388	1,0538
Apskaitos vienetų skaičius	11.345.131	29.648.976	11.345.131	2.370.082

Žemiau pateiktuose grafikuose pavaizduotas pensijų fondo „Europensija ekstra“ grynosios aktyvų vertės ir vieneto kainos augimas per ataskaitinį laikotarpį.

Grynosios aktyvų vertės pokytis per ataskaitinį laikotarpį

Vieneto kainos pokytis per ataskaitinį laikotarpį

III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO

8. Atskaitymai iš pensijų turto:

8.1 Atskaitymai iš pensijų fondo pensijų turto pateikti žemiau esančioje lentelėje:

Atskaitymai	Atskaitymų dydžiai		Priskaičiuota atskaitymų suma per ataskaitinį laikotarpį, Lt
	Maksimalūs numatyti taisyklėse	Faktiškai taikyti	
Nuo įmokų	3%	3%	483.806
Nuo turto vertės	1%	1%	165.796
Už keitimą:			
fondo keitimas toje pačioje bendrovėje daugiau kaip kartą per metus	0,2%	0,2%	-
pensijų kaupimo bendrovės keitimas kartą per metus	0,2%	0,2%	699
pensijų kaupimo bendrovės keitimas daugiau kaip kartą per metus	4%	4%	-
Iš viso:			650.301
<i>BAR</i>			0,0390
<i>Sąlyginis BIK/Tikėtinas sąlyginis BIK:</i>			3,90%
<i>PAR (portfelio apyvartumo rodiklis):</i>			618%

8.2 2008 m. gruodžio 31 d. 18,74 proc. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ lėšų buvo investuota į „Aviva Investors“ ir Nordea funds kolektyvinio investavimo fondus. Šie fondai neskaičiuoja savo bendrųjų išlaidų koeficiento (BIK), todėl 8.1. punkte pateiktoje lentelėje apskaičiuotas tikėtinas sąlyginis bendrųjų išlaidų koeficientas.

9. Žemiau esančioje lentelėje yra pateiktas pavyzdys apie atskaitymų įtaką galutinei dalyviui tenkančiai investicijų grąžai, esant dabartinėms pensijų fondo „Europensija ekstra“ taisyklėse patvirtintiems atskaitymams, kai laikotarpio pradžioje investuota 10.000 Lt, o metinė investicijų grąža – 5 proc.:

	Po 1 metų	Po 3 metų	Po 5 metų	Po 10 metų
Priskaičiuota atskaitymų, Lt	399,43	610,29	838,25	1.492,32
Sukaupta suma, jei nebūtų atskaitymų, Lt	10.500,00	11.576,25	12.762,82	16.288,95
Sukaupta suma, esant dabartiniam atskaitymų lygiui, Lt	10.085,58	10.903,31	11.787,36	14.323,89

IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICIJŲ PORTFELĮ

10. Ataskaitinio laikotarpio pabaigos investicijų portfelio sudėtis:

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Oficialųjį prekybos sąrašą									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar jį atitinkantį prekybos sąrašą									
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000565012	10	1.000	967	960	-	2009-05-20	0,00
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000509028	10	1.000	974	971	-	2009-04-15	0,00
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000601817	10	1.000	983	984	-	2009-03-04	0,01
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000534703	40.000	4.000.000	3.895.188	3.909.036	-	2009-03-25	15,40
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000601825	27.947	2.794.700	2.656.554	2.653.420	-	2009-06-24	10,46
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000565004	35.000	3.500.000	3.443.190	3.453.271	-	2009-02-25	13,61
Iš viso:	-	-	102.977	10.297.700	9.997.856	10.018.642	-	-	39,48
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose									
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0144238002	145	500.656	529.571	535.753	5,50	2012-03-12	2,11
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0131593864	369	1.274.083	1.346.424	1.234.625	5,63	2011-06-27	4,86
Vokietijos Respublikos Vyriausybė	Vokietijos Respublika	DE0001137230	1.900	6.560.320	6.868.700	6.879.571	4,00	2010-09-10	27,11
Iš viso:	-	-	2.414	8.335.059	8.744.695	8.649.949	-	-	34,08
Išleidžiami nauji ne nuosavybės vertybiniai popieriai									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:				18.632.759	18.742.551	18.668.591	-	-	73,56

KIS pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Valdytojas	Bendra išigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Rinkos vertės nustatymo šaltinis (tinklalapio adresas)	KIS tipas	Dalis GA, %
Kolektyvinio investavimo subjektų, atitinkančių Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 40 str. 1 d. reikalavimus, vienetai (akcijos)									
Aviva Investors - Asia Pacific Equity Fund	Liuksemburgas	LU0010019817	88.589	Aviva Investors Luxembourg SA	1.111.945	655.918	www.avivafunds.com	KIS 3	2,59
Aviva Investors - European Convergence Equity	Liuksemburgas	LU0083327972	84.177	Aviva Investors Luxembourg SA	778.385	818.228	www.avivafunds.com	KIS 3	3,22
Aviva Investors - American Equity Fund	Liuksemburgas	LU0010019148	53.291	Aviva Investors Luxembourg SA	469.162	442.160	www.avivafunds.com	KIS 3	1,74
Aviva Investors - Japanese Equity Fund	Liuksemburgas	LU0010019734	235.375	Aviva Investors Luxembourg SA	459.492	395.254	www.avivafunds.com	KIS 3	1,56
Nordea Funds - European Equity Fund	Liuksemburgas	LU0081952268	24.343	Aviva Investors Luxembourg SA	827.981	859.857	www.nordea.lu	KIS 3	3,39
Nordea Funds - North American Equity Fund	Liuksemburgas	LU0095740188	111.018	Aviva Investors Luxembourg SA	1.994.496	1.583.452	www.nordea.lu	KIS 3	6,24
Iš viso:	-	-	596.793		5.641.461	4.754.869	-	-	18,74
Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (akcijos)									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso KIS vienetų (akcijų):				-	5.641.461	4.754.869	-	-	18,74

Banko pavadinimas	Valiuta	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Dalis GA, %
Pinigai				
AB SEB bankas	LTL	439.926	-	1,73
AB SEB bankas	JPY	2.639	-	0,01
AB SEB bankas	EUR	440	-	0,00
AB SEB bankas	USD	7.047	-	0,03
Iš viso pinigai:		450.052	-	1,77

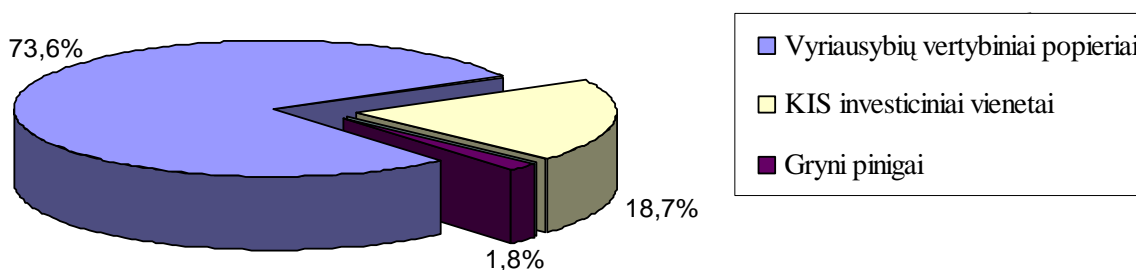
Ataskaitiniu laikotarpiu pensijų fondo valdomas turtas į nuosavybės vertybinius popierius bei išvestines finansines priemones investuotas nebuvo. Ataskaitinio laikotarpio pabaigai pensijų fondo „Europensija ekstra“ valdomas turtas į pinigų rinkos priemones, indėlius kredito įstaigose investuotas nebuvo, dėl to informacijos apie investicijas į šiuos instrumentus nepateikiame.

11. Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus:

Investicijų pasiskirstymas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje		Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	
	Rinkos vertė, Lt	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė, Lt	Dalis aktyvuose, %
1	2	3	4	5
Pagal investavimo objektus				
Vyriausybės vertybiniai popieriai	18.668.591	73,6	5.149.202	43,7
Įmonių skolos vertybiniai popieriai	-	-	51.826	0,4
KIS investiciniai vienetai	4.754.869	18,7	6.382.492	54,2
Gryni pinigai	450.052	1,8	210.338	1,8
Iš viso:	23.873.512	94,1	11.793.858	100,1

Pastaba: investicijų suma yra mažesnė už grynujų aktyvų dydį dėl sumų, gautų pardavus vertybinius popierius, todėl lentelėje nurodyta investicijų dalių, lyginamų su grynaisiais aktyvais, suma yra mažesnė už 100%.

Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo objektus*

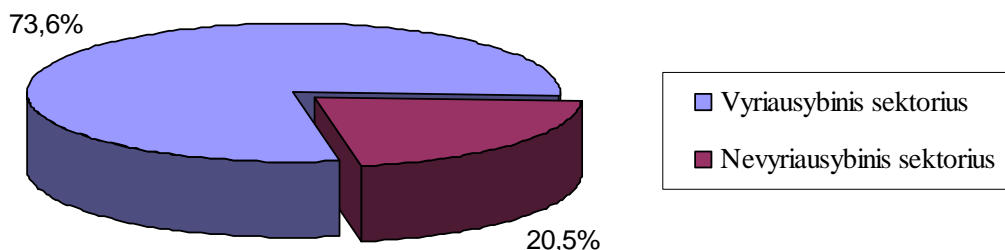
*procentinė dalis grynuosiuose aktyvuose

Šio fondo lėšos investuojamos tiek į akcijų, tiek į obligacijų rinkas. Didžioji dalis fondo lėšų investuojama į vyriausybės obligacijas, tokiu būdu sumažinant akcijų rinkoms būdingų svyravimų įtaką fondo vertei.

Investicijų pasiskirstymas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje		Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	
	Rinkos vertė, Lt	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė, Lt	Dalis aktyvuose, %
1	2	3	4	5
Pagal sektorius				
Vyriausybiniis sektorius	18.668.591	73,6	5.149.202	43,7
Privatus sektorius	5.204.921	20,5	6.644.656	56,4
Iš viso:	23.873.512	94,1	11.793.858	100,1

Pastaba: investicijų suma yra mažesnė už grynujų aktyvų dydį dėl sumų, gautų pardavus vertybinius popierius, todėl lentelėje nurodyta investicijų dalių, lyginamų su grynaisiais aktyvais, suma yra mažesnė už 100%.

Investicijų pasiskirstymas pagal sektorius*

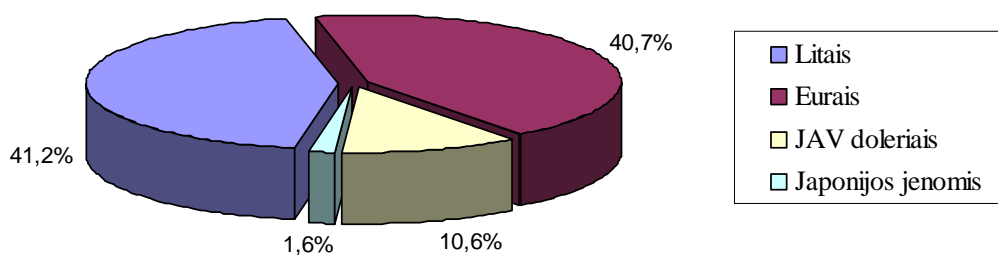
*procentinė dalis grynuosiuose aktyvuose

73,6 proc. fondo lėšų investuotos į saugiausius investavimo instrumentus – vyriausybės skolos vertybinius popierius. Likusios lėšos investuotos į kolektyvinio investavimo subjektus, investuojančius į skirtingų įmonių akcijas. Toks investicijų paskirstymas leidžia plačiau diversifikuoti portfelį geografiškai bei investuoti į skirtingas šiuose regionuose sėkmingai dirbančias įmones.

Investicijų pasiskirstymas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje		Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	
	Rinkos vertė, Lt	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė, Lt	Dalis aktyvuose, %
1	2	3	4	5
Pagal valiutas				
Litais	10.458.568	41,2	262.164	2,2
Eurais	10.328.474	40,7	6.957.362	59,0
Didžiosios Britanijos svarais sterlingų	-	-	2.996.974	25,5
JAV doleriais	2.688.577	10,6	1.577.358	13,4
Japonijos jenomis	397.893	1,6	-	-
Iš viso:	23.873.512	94,1	11.793.858	100,1

Pastaba: investicijų suma yra mažesnė už grynujų aktyvų dydį dėl sumų, gautų pardavus vertybinius popierius, todėl lentelėje nurodyta investicijų dalių, lyginamų su grynaisiais aktyvais, suma yra mažesnė už 100%.

Investicijų pasiskirstymas pagal valiutas*

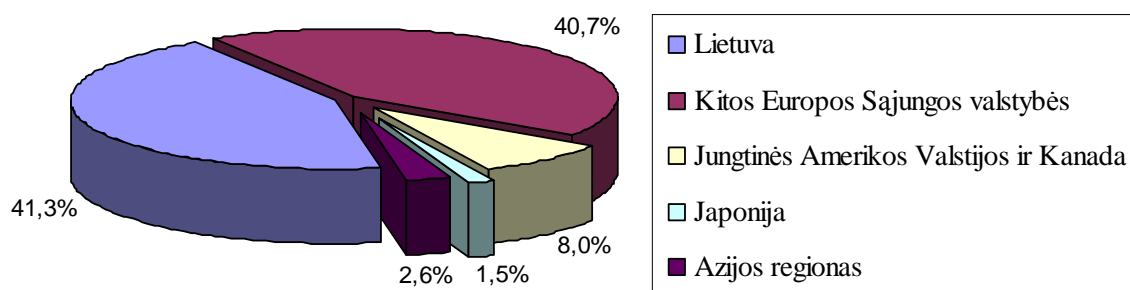
*procentinė dalis grynuosiuose aktyvuose

Pensijų fondo lėšos buvo investuotos litais, eurai, JAV doleriais, bei Japonijos jenomis. Didžioji dalis investicijų buvo litais ir eurai – 81,9 proc., todėl fondas turėjo mažą valiutinę riziką. Investicijos JAV doleriais (10,6 proc.) buvo atliekamos per „Aviva Investors“ valdomus fondus, kurie investuoja į JAV ir Azijos rinkas bei per Nordea funds valdomą fondą, kuris investuoja į JAV akcijas. Investicijos Japonijos jenomis buvo atliekamos per „Aviva Investors“ valdomus fondus, kurie investuoja į Japonijos akcijų rinkas.

Investicijų pasiskirstymas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje		Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	
	Rinkos vertė, Lt	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė, Lt	Dalis aktyvuose, %
1	2	3	4	5
Pagal geografinę zoną				
Lietuva	10.468.694	41,3	355.622	3,0
Kitos Europos Sąjungos valstybės	10.328.034	40,7	11.398.081	96,7
Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybės	-	-	40.155	0,4
Jungtinės Amerikos Valstijos ir Kanada	2.025.612	8,0	-	-
Japonija	395.254	1,5	-	-
Azijos regionas	655.918	2,6	-	-
Iš viso:	23.873.512	94,1	11.793.858	100,1

Pastaba: investicijų suma yra mažesnė už grynujų aktyvų dydį dėl sumų, gautų pardavus vertybinius popierius, todėl lentelėje nurodyta investicijų dalių, lyginamų su gryniaisiais aktyvais, suma yra mažesnė už 100%.

Investicijų pasiskirstymas pagal geografinę zoną*

*procentinė dalis grynuosiuose aktyvuose

Pensijų fondo lėšos investuotos į akcijas ir obligacijas Lietuvoje, Europos Sąjungos šalyse bei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėse. Toks investicijų paskirstymas leido išskaidyti atskirų regionų įtaką fondui ir investuoti pensijų dalyvių lėšas patikimai.

Investicijų pasiskirstymas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje		Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	
	Rinkos vertė, Lt	Dalis aktyvuose, %	Rinkos vertė, Lt	Dalis aktyvuose, %
1	2	3	4	5
Pagal kitus kriterijus				
Terminuoti	18.668.591	73,6	5.201.028	44,1
Neterminuoti	5.204.921	20,5	6.592.830	56,0
Iš viso:	23.873.512	94,1	11.793.858	100,1

Pastaba: investicijų suma yra mažesnė už grynųjų aktyvų dydį dėl sumų, gautų pardavus vertybinius popierius, todėl lentelėje nurodyta investicijų dalių, lyginamų su grynaisiais aktyvais, suma yra mažesnė už 100%.

12.–14. Ataskaitiniu laikotarpiu pensijų fondo „Europensija ekstra“ valdomas turtas į išvestines finansines priemones investuotas nebuvo.

15. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ investicijų portfelis atitinka fondo investavimo strategijoje nustatytas investicijų kryptis, investicijų specializaciją, nustatytus geografinius apribojimus dėl šalių, į kurių vertybinius popierius gali būti investuojamos fondo lėšos. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ lėšos buvo investuotos į šiuos finansinius instrumentus – obligacijas, kolektyvinio investavimo subjektų akcijas. 2008 m. gruodžio 31 d., vadovaujantis pensijų fondo taisyklėmis, 39,5 proc. fondo lėšų buvo investuota į Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinius popierius skolos vertybinius popierius, 34,1 proc. buvo investuota tiesiogiai į Europos Sąjungos valstybių vyriausybių euroobligacijas. Dalis fondo lėšų (2008 m. gruodžio 31 d. – 9,1 proc.) buvo investuota į „Aviva Investors“ kolektyvinio investavimo fondus, kurių lėšos investuojamos į JAV, Azijos ir Europos šalių akcijų rinkas. 9,6 proc. investuota į Nordea funds valdomus Europos įmonių akcijų ir JAV akcijų fondus.

16. Svarbiausiais išoriniais veiksniais, įtakojusiais pensijų fondo „Europensija ekstra“ investicijų paskirstymą, buvo Europos Centrinio banko priimami sprendimai dėl palūkanų normos, palūkanų normų kitimo tendencijos Europos Sąjungos šalyse, taip pat pasaulinė naftos ir dujų kainų dinamika, bankų krizė bei ekonomikos augimo lėtėjimas. Dėl palūkanų normų kilimo tendencijos dalis pensijų fondo lėšų buvo investuota į trumpos ir vidutinės trukmės skolos vertybinius popierius, išleistus Lietuvos ir Europos Sąjungos valstybių vyriausybių. Dėl neigiamos pasaulinės finansų sektoriaus būklės įtakos akcijų rinkoms pensijų fondo lėšos buvo investuojamos vadovaujantis nuosaikia politika: investuota daugiausia į stabilesnes JAV ir Vakarų Europos akcijų rinkas bei koreguota investicijų į akcijas dalis.

V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRAŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI

17. Atsižvelgiant į pensijų fondo investavimo strategiją ir į faktinę investicijų struktūrą, pensijų fondo „Europensija ekstra“ investavimo rezultatai lyginami su keturiais lyginamaisiais indeksais. Lyginamieji indeksai ir jų svartinės vertės pateiktos žemiau esančioje lentelėje:

Lyginamojo indekso pavadinimas	Lyginamojo indekso svartinė vertė
Europos vyriausybių obligacijų kainų indeksas – „Bloomberg/EFFAS Bond Indices Euro Govt 1-5 Yr TR“	60%
Europos akcijų indeksas – „S&P Europe 350“	20%
JAV akcijų indeksas – „S&P 500“	10%
Azijos (išskyrus Japoniją) akcijų indeksas – „MSCI AC Asia x Japan“	10%

18. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ investicijų portfelio apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos, lyginamojo indekso reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai:

	Per ataskaitinį laikotarpį	Prieš metus (2007 12 31)	Prieš 2 metus (2006 12 31)
Apskaitos vieneto vertės pokytis	-17,60%	-1,42%	5,38%
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis ¹	-15,95%	6,39%	6,96%
Metinė grynoji investicijų grąža ²	-20,10%	-4,64%	0,24%
Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ³	11,40%	6,99%	5,25%
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis ³	11,84%	5,29%	3,87%
Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas ⁴	84,14%	79,56%	80,80%
Indekso sekimo paklaida ⁵	10,27%	4,49%	4,11%
Alfa rodiklis ⁶	-0,0855	-0,0739	-0,0097
Beta rodiklis ⁷	0,59	1,01	0,86

¹Lyginamojo indekso pokytis - tai lyginamojo indekso reikšmių procentinis pasikeitimas per nurodytą laikotarpį.

²Metinė grynoji investicijų grąža yra investicinių priemonių portfelio investicijų grąža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama į atskaitymus nuo pensijų įmokų ir pensijų turto.

³Standartinis nuokrypis yra statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja apskaitos vieneto vertės pokyčiai arba lyginamojo indekso reikšmės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu (pateikiamas metinis standartinis nuokrypis).

⁴Koreliacijos koeficientas yra rodiklis, parodantis apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmių statistinę priklausomybę.

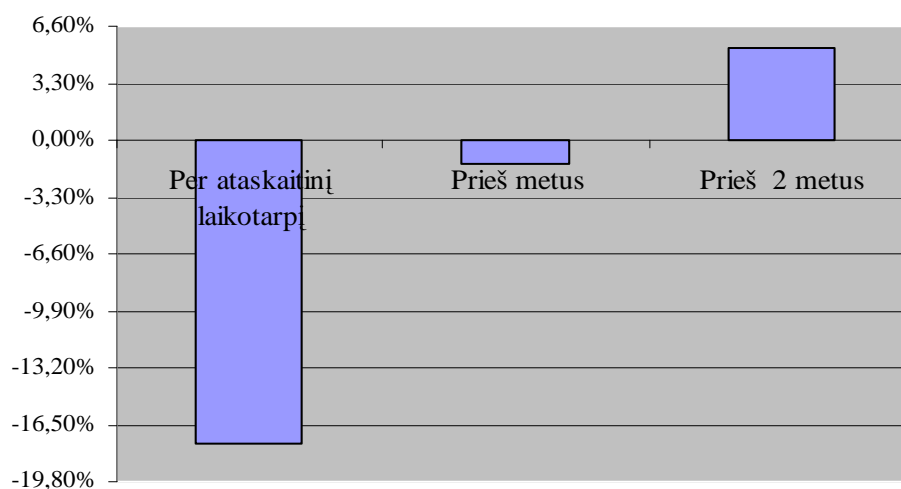
⁵Indekso sekimo paklaida (angl. tracking error) yra rodiklis, parodantis, kiek apskaitos vieneto vertės pokyčiai atitinka (arba seka) lyginamojo indekso reikšmės pokyčius.

⁶Alfa rodiklis parodo skirtumą tarp pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio, esant palyginamam rizikos lygiui.

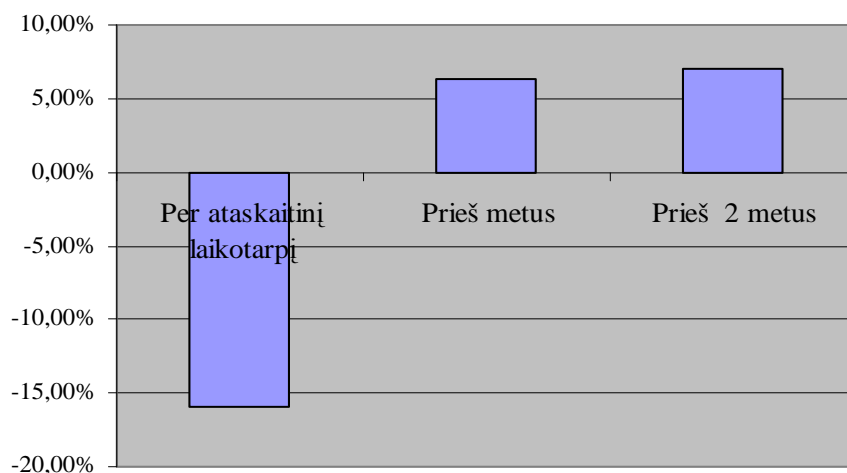
⁷Beta rodiklis parodo, kiek pasikeičia pensijų fondo apskaitos vieneto vertė, pasikeitus lyginamojo indekso reikšmei.

Žemiau pateiktuose diagramose pavaizduotas pensijų fondo „Europensija ekstra“ apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytis.

Apskaitos vieneto vertės pokytis

Lyginamojo indekso reikšmės pokytis

19. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ reklamoje nebuvo naudojamos investicijų grąžos prognozės, todėl realios grąžos ir investicijų grąžos prognozės palyginimas nepateikiamas.

20. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ vidutinė grynoji investicijų grąža, vidutinis apskaitos vieneto reikšmės pokytis ir lyginamojo indekso reikšmės pokytis:

	Per paskutinius 3 metus	Per paskutinius 5 metus	Per paskutinius 10 metų	Nuo veiklos pradžios
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ¹	-9,86%	-	-	-
Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokytis ²	-5,43%	-	-	-
Vidutinė grynoji investicijų grąža ³	-8,58%	-	-	-
Vidutinės grynosios investicijų grąžos standartinis nuokrypis ⁴	9,46%	-	-	-

¹Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis yra geometrinis metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių vidurkis.

²Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis yra geometrinis metinių lyginamojo indekso reikšmės pokyčių vidurkis.

³Vidutinė grynoji investicijų grąža yra geometrinis metinių grynosios investicijų grąžos pokyčių vidurkis.

⁴Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis yra metinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis už nurodytą laikotarpį.

21. Kiti investicijų portfelio rizikos rodikliai nepateikiami.

VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖ BŪKLĖ

22. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 13 d. nutarimu Nr. 30 „Dėl Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo įgyvendinimo“ patvirtinta finansinės atskaitomybės sudarymo tvarka.

22.1. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ balansas, paruoštas pagal 2008 m. gruodžio 31 d. duomenis:

(litas)

Eil. Nr.	Turtas	Pastabų Nr.	Ataskaitinis laikotarpis	Praėjęs ataskaitinis laikotarpis
I.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI	8	450.052	210.338
II.	TERMINUOTI INDĖLIAI		-	-
III.	INVESTICIJOS	1, 8	23.423.460	11.583.520
1.	Skolos vertybiniai popieriai		18.668.591	5.201.028
1.1.	Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai		18.668.591	5.149.202
1.2.	Kiti skolos vertybiniai popieriai		-	51.826
2.	Nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
3.	Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos		4.754.869	6.382.492
4.	Kitos investicijos		-	-
IV.	GAUTINOS SUMOS		1.525.324	-
1.	Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos		1.525.324	-
2.	Kitos gautinos sumos		-	-
	TURTAS, IŠ VISO		25.398.836	11.793.858

Eil. Nr.	Įsipareigojimai ir gryniesi aktyvai	Pastabų Nr.	Ataskaitinis laikotarpis	Praėjęs ataskaitinis laikotarpis
V.	ĮSIPAREIGOJIMAI	2	19.389	8.416
1.	Investicijų pirkimo įsipareigojimai		-	-
2.	Mokėtinos sumos kaupimo bendrovei ir depozitoriumui		19.389	8.416
3.	Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai		-	-
VI.	GRYNIEJI AKTYVAI (I+II+III+IV-V)		25.379.447	11.785.442
	ĮSIPAREIGOJIMAI IR GRYNIEJI AKTYVAI, IŠ VISO		25.398.836	11.793.858

22.2. Pensijų fondo „Europensija ekstra” grynujų aktyvų pokyčių ataskaita, paruošta pagal 2008 m. gruodžio 31 d. duomenis:

(litas)

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabų Nr.	Ataskaitinis laikotarpis	Praėjęs ataskaitinis laikotarpis
I.	GRYNIJAI AKTYVAI ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE		11.785.442	2.497.477
II.	PADIDĖJIMAS, IŠ VISO		19.083.143	10.052.579
1.	Pensijų įmokos	3	16.126.463	6.369.427
2.	Iš kitų pensijų fondų pervestos sumos		1.545.688	3.525.697
3.	Kaupimo bendrovės garantinės įmokos		-	-
4.	Palūkanos ir dividendai	4	12.901	1.580
5.	Investicijų pardavimo pelnas	1	954.137	61.437
6.	Investicijų vertės padidėjimo suma	1	157.023	93.442
7.	Turto vertės padidėjimas dėl užsienio valiutų kursų pasikeitimo	5	258.372	-
8.	Kitos pajamos	6	28.559	996
III.	SUMAŽĖJIMAS, IŠ VISO		(5.489.138)	(764.614)
1.	Pensijų išmokos		(5.807)	-
2.	Į kitus pensijų fondus pervestos sumos		(420.908)	(192.247)
3.	Investicijų pardavimo nuostoliai	1	(3.136.464)	(13.497)
4.	Investicijų vertės sumažėjimo suma	1	(1.105.922)	(77.562)
5.	Turto vertės sumažėjimas dėl užsienio valiutų kursų pasikeitimo	5	(169.736)	(229.526)
6.	Valdymo sąnaudos	7	(650.301)	(251.782)
7.	Kitos sąnaudos		-	-
IV.	GRYNIJAI AKTYVAI ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE		25.379.447	11.785.442

		Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Prieš metus (2007 12 31)	Prieš dvejus metus (2006 12 31)
V.	APSKAITOS VIENETO VERTĖ	0,8560	1,0388	1,0538
VI.	APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS	29.648.976	11.345.131	2.370.082

22.3. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ 2008 metų finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas.

I. BENDROJI DALIS

Duomenys apie pensijų fondą

2003 m. rugpjūčio 28 d. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisija išdavė UAB „Commercial Union Lietuva Gyvybės draudimas“ leidimą Nr. 00001 vykdyti pensijų kaupimo veiklą (naujos formos licencija Nr.000007 išduota 2005 m. kovo 15 d.). Pensijų fondas „Europensija ekstra“ veikia pagal pensijų fondo „Europensija ekstra“ taisykles Nr.017.

UAB „Commercial Union Lietuva Gyvybės draudimas“ vadovaudamasi 2007 m. rugsėjo 3 d. vienintelio akcininko sprendimu pakeitė įmonės pavadinimą į Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“. Naujasis įmonės pavadinimas ir pakeisti įmonės įstatai 2007 m. gruodžio 11 d. įregistruoti juridinių asmenų registre. 2008 metais Bendrovė pakeitė pagrindinės buveinės adresą į Lvovo g. 25, Vilnius. Naujasis Bendrovės adresas ir įmonės įstatai 2008 m. rugsėjo 17 d. įregistruoti Juridinių asmenų registre.

Pensijų kaupimo bendrovė – Uždaroji akcinė gyvybės draudimo bendrovė „Aviva Lietuva“, įregistruota adresu Lvovo g. 25, Vilnius, LT-09320.

Pensijų fondo dalyvių skaičius 2008 m. gruodžio 31 d. – 29.716 (2007 m. gruodžio 31 d. – 22.085).

Pensijų fondo depozitoriumas – AB SEB bankas, buveinė: Gedimino pr. 12, Vilnius, LT-01103, įmonės kodas – 112021238.

Audito įmonė, atlikusi pensijų fondo auditą – UAB „Ernst & Young Baltic“, buveinė: Subačiaus g. 7, Vilnius, LT-01302, įmonės kodas – 110878442.

II. APSKAITOS POLITIKA

1. Teisės aktai, kuriais vadovaujantis parengta finansinė atskaitomybė

Pensijų kaupimo bendrovė, tvarkydama pensijų fondo buhalterinę apskaitą ir sudarydama finansinę atskaitomybę, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 13 d. nutarimu Nr. 30 „Dėl Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo įgyvendinimo“, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, bendraisiais apskaitos principais, nustatytais Verslo apskaitos standartuose, ir kitais teisės aktais.

Pensijų fondo apskaita tvarkoma atskirai nuo Pensijų kaupimo bendrovės bei kitų jos valdomų pensijų fondų apskaitos pagal patvirtintą sąskaitų planą.

Pensijų kaupimo bendrovė apskaitą tvarko ir šioje finansinėje atskaitomybėje visas sumas pateikia Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta - litais. Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3,4528 litai už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kasdien nustato Lietuvos bankas.

Žemiau yra išdėstyti svarbiausi apskaitos principai, kuriais buvo vadovautasi rengiant šią finansinę atskaitomybę.

2. Investavimo politika

Pensijų fondo „Europensija ekstra“ lėšos investuojamos, laikantis agresyvesnės investavimo strategijos. Pensijų fondo lėšos investuojamos į skolos vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemonės, išleistus arba garantuotus Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių vyriausybių, centrinių bankų ir Europos centrinio banko, bei į Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių įmonių skolos vertybinius popierius.

Fondo lėšos taip pat gali būti investuojamos į Europos Sąjungos ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių įmonių, esančių aukščiausiuose vertybinių popierių biržų sąrašuose, akcijas ir į kolektyvinio investavimo subjektų, kurių priežiūra yra ne mažesnė nei nustatyta Europos Sąjungoje, vertybinius popierius. Skolos vertybinių popierių terminas nėra ribojamas. Pensijų fondo lėšos gali būti investuojamos ir į išvestines finansines priemones, skirtas tik palūkanų ir valiutos rizikai minimizuoti. Pensijų turtas negali būti investuojamas į nekilnojamąjį turtą, tauriuosius metalus arba į suteikiančius į juos teisę vertybinius popierius. Detali pensijų fondo investavimo strategija nustatyta pensijų fondo taisyklėse.

3. Finansinės rizikos valdymo politika

3.1. Valiutos kursų svyravimo rizika

Siekiant sumažinti valiutos kursų svyravimo riziką didžioji pensijų fondo „Europensija ekstra“ turto dalis (2008 m. gruodžio 31 d. – 81,84 proc.) buvo investuojama litais ir eurai. Kita fondo lėšų dalis (2008 m. gruodžio 31 d. – 18,16 proc.) buvo investuojama kitomis valiutomis (JAV doleriais bei Japonijos jenomis).

3.2. Skolos vertybinių popierių palūkanų normos svyravimo rizikos valdymas

Kai prognozuojamas skolos vertybinių popierių palūkanų normų kilimas (ir atitinkamai skolos vertybinių popierių kainos mažėjimas), stengiamasi investuoti į trumpesnio termino skolos vertybinius popierius ir atvirkščiai, kai prognozuojamas palūkanų normų kritimas (ir atitinkamai skolos vertybinių popierių kainos didėjimas), stengiamasi investuoti į ilgesnio termino skolos vertybinius popierius, siekiant valdyti palūkanų normos svyravimo riziką bei gerinti investicijų gražos rezultatus.

3.3. Kredito ir emitento rizikos valdymas

Pensijų fondo „Europensija ekstra“ likvidžios lėšos laikomos tik bankuose, turinčiuose aukštus investicinius kredito reitingus. Siekiant sumažinti emitento riziką, investuojama tik į ne mažesnę reitingą turinčių emitentų išleistus vertybinius popierius nei numatyta pagal pensijų fondo investavimo strategiją.

3.4. Sandorio šalies ir atsiskaitymų rizikos valdymas

Visi sandoriai yra atliekami per depozitoriumo funkcijas atliekantį AB SEB bankas, kuris kontroliuoja ir užtikrina savalaikį atsiskaitymą pagal atliekamus sandorius. Jei kita sandorio šalis yra nepriklausoma, tokiu atveju pasirenkami tik patikimi ir žemos rizikos partneriai arba sandoriai atliekami griežtai kontroliuojamose ir atsiskaitymus garantuojančiuose rinkose.

3. Finansinės rizikos valdymo politika (tęsinys)

3.5. Likvidumo rizikos valdymas

Visos pensijų fondo lėšos investuojamos tik į likvidžius finansinius instrumentus – skolos vertybinius popierius, kuriais vyksta aktyvi prekyba, ir kolektyvinius investavimo fondus, kurie garantuoja fondų vienetų išpirkimą. Taip pat griežtai laikomasi diversifikavimo reikalavimų, kurie yra numatyti investavimo strategijoje.

4. Investicijų apskaita, įvertinimo metodai, investicijų pervaldinimo periodiškumas

Skolos vertybiniai popieriai ir kolektyvinio investavimo subjektų vertybiniai popieriai pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojami įsigijimo verte, kiekvieną darbo dieną apskaitant šių investicijų rinkos vertės pokyčius, kad investicijų vertė atspindėtų jų rinkos vertę. Skolos vertybinių popierių tikroji vertė apima ir sukauptų palūkanų vertę. Į balansą investicijos įtraukiamos pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos tikrąją (rinkos) vertę.

Investicijų pardavimo pelnas ir nuostolis (realizuotas investicijų pelnas ir nuostolis) pripažįstami tuo laikotarpiu, kada investicijos buvo realizuotos. Grynujų aktyvų pokyčių ataskaitoje atvaizduojamas ataskaitinio laikotarpio pelnas arba nuostolis - teigiamas arba neigiamas skirtumas tarp investicijų pardavimo vertės ir jų balansinės vertės ataskaitinio laikotarpio pradžioje. Investicijų, turėtų ataskaitinio laikotarpio pradžioje, tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pradžioje skirtumas, taip pat ataskaitinį laikotarpį įsigytų vertybinių popierių ir kitų investicijų tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir jų įsigijimo savikainos skirtumas priskiriamas investicijų vertės padidėjimui arba sumažėjimui (nerealizuotam investicijų pelnui arba nuostoliui).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolos vertybinių popierių tikroji vertė nustatoma pagal vertinimo dienos elektroniniu paštu atsiųstas trijų didžiausių pirminių dilerių kotiruotes, atsargaus vertinimo (bid pirkimo kainos) metodu. Vidutinė kaina yra aritmetinis šių bankų pirkimo (bid) kainų vidurkis ir sukauptų palūkanų vertė.

Europos Sąjungos bei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos šalių vyriausybės skolos vertybinių popierių tikroji vertė ir kolektyvinio investavimo subjektų vertybinių popierių tikroji vertė nustatomos pagal vertinimo dienos vidutines kainas, pateikiamas Bloomberg Professional duomenų sistemoje, vidutinės kainos vertinimo metodu.

Investicijos, nominuotos užsienio valiuta, įvertinamos Lietuvos Respublikos valiuta pagal vertinimo dienos oficialų Lietuvos banko nustatomą valiutų kursą.

5. Turto padidėjimo ir sumažėjimo pripažinimo principai

Investicijos kiekvieną darbo dieną įvertinamos tikrąja (rinkos) verte ir susidaręs skirtumas dėl vertės pasikeitimo apskaitomas kaupimo principu kaip investicijų vertės padidėjimas arba sumažėjimas grynujų aktyvų pokyčių ataskaitoje. Investicijų vertės pasikeitimas dėl valiutos kursų pasikeitimo atvaizduojamas kaip turto vertės padidėjimas arba sumažėjimas dėl užsienio valiutų kursų pasikeitimo grynujų aktyvų pokyčių ataskaitoje grynuoju rezultatu.

Gautos pensijų įmokos pripažįstamos kaip turto padidėjimas jų gavimo dieną.

Pensijų išmokos, į kitus pensijų fondus pervestos sumos ir valdymo sąnaudos pripažįstamos kaip turto sumažėjimas jų išmokėjimo dieną.

6. Atskaitymų kaupimo bendrovei ir depozitoriumui taisyklės

Pensijų kaupimo bendrovės atskaitymai iš pensijų fondo turto vertinami kaupimo principu. Maksimalūs atskaitymų iš pensijų fondo turto dydžiai nustatyti Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos patvirtintose pensijų fondo taisyklėse. Pensijų kaupimo bendrovėje taikomi atskaitymų iš pensijų fondo turto dydžiai yra patvirtinti bendrovės valdybos 2006 m. gruodžio 18 d. nutarimu:

1. Atskaitymai iš pensijų turto lygūs 1 proc. nuo pensijų fondo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaitytų lėšų vidutinės metinės vertės dydžio.
2. Atskaitymai nuo įmokų lygūs 3 proc. nuo pensijų fondo dalyvio vardu įmokėtų įmokų dydžio.
3. Taikomi 0,2 proc. nuo pensijų fondo dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų dydžio atskaitymai už pensijų fondo dalyvio perėjimą iš Pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, jeigu pensijų fondo dalyvis pereina iš vienos pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą vieną kartą per kalendorinius metus.
4. Taikomi 4 proc. nuo pensijų fondo dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų dydžio atskaitymai už pensijų fondo dalyvio perėjimą iš Pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, jeigu pensijų fondo dalyvis pereina iš vienos pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą daugiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus.
5. Taikomi 0,2 proc. nuo pensijų fondo dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų dydžio atskaitymai už pensijų fondo dalyvio perėjimą iš vieno Pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo į kitą Pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, jeigu pensijų fondo dalyvis pereina į kitą Pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą daugiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus.

Atskaitymai nuo dalyvio vardu įmokėtų įmokų atliekami tą pačią dieną, kai į pensijų fondo sąskaitą pateko dalyvio įmokos.

Atskaitymai nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų atliekami kiekvieną darbo dieną. Atskaitymai nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vertės tiesiogiai įskaičiuojami į apskaitos vieneto vertę, o sukauptų apskaitos vienetų skaičius dalyvio sąskaitoje nėra mažinamas.

Patirtos išlaidos dėl operacijų, susijusių su pensijų fondo turto investicijomis, apskaitomos kaip gautinos sumos ir dengiamos Pensijų kaupimo bendrovės lėšomis.

Atlyginimo depozitoriumui dydis apskaičiuojamas pagal depozitoriume apskaityto pensijų fondo turto vertę ir priklausomai nuo pensijų turto grynujų aktyvų vidutinės metinės vertės yra ne didesnis kaip 0,07 proc. nuo vidutinės metinės grynujų aktyvų vertės. Atlyginimas depozitoriumui yra mokamas kas ketvirtį.

Atlyginimas depozitoriumui apskaitomas Pensijų kaupimo bendrovės apskaitoje ir dengiamas Pensijų kaupimo bendrovės lėšomis.

7. Apskaitos vieneto vertės nustatymo taisyklės

Pensijų fondo grynujų aktyvų vertė apskaičiuojama ir pensijų fondo apskaitos vieneto vertė nustatoma kiekvieną darbo dieną pagal tos darbo dienos pabaigos duomenis. Vertinant pensijų fondo turta, vertinama kiekviena investicijų portfelio sudėtinė dalis ir susumuojami vertinimo rezultatai.

Pensijų fondo apskaitos vieneto vertė yra grynoji fondo aktyvų vertė, sumažinta atskaitymais iš pensijų turto, padalinta iš pensijų fondo vienetų skaičiaus, esančio pensijų fondo vieneto kainos vertinimo dieną. Pensijų fondo apskaitos vieneto vertė yra nustatoma keturių skaičių po kablelio tikslumu ir apvalinama pagal matematinės apvalinimo taisykles. Bendra visų pensijų fondo vienetų vertė visada lygi pensijų fondo grynujų aktyvų vertei.

8. Pinigai

Pinigams priskiriami pinigai pensijų fondo banko sąskaitose.

Pinigų ekvivalentais pripažįstami indėliai, kurių terminas yra ne daugiau negu 3 mėnesiai.

Trumpalaikiai indėliai apskaitomi nominalia verte, iki indėlio termino pabaigos kaupiant palūkanas tiesiniu būdu.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai, nominuoti užsienio valiuta, įvertinami Lietuvos Respublikos valiuta pagal vertinimo dienos oficialų Lietuvos banko nustatomą valiutų kursą.

9. Investicijų portfelio struktūra

Pensijų fondo „Europensija ekstra“ investicijų portfelio struktūra 2008 m. gruodžio 31 d. atitiko pensijų fondo taisyklėse bei teisės aktuose nustatytus pensijų fondo investicijų portfelio struktūros reikalavimus. Detali pensijų fondo investicijų portfelio struktūra pateikta 8 pastaboje.

10. Pobalansiniai įvykiai

2008 m. gruodžio 31 d. pensijų kaupimo bendrovėje reikšmingų pobalansinių įvykių, susijusių su pensijų fondu „Europensija ekstra“, nebuvo.

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1. Pastaba. Investicijų vertės pokytis pagal 2008 m. gruodžio 31 d. duomenis

(litas)

Balanso straipsniai	Pokytis					
	praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	įsigyta	parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas*	vertės sumažėjimas**	ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Skolos vertybiniai popieriai	5.201.028	34.369.216	(21.813.548)	991.490	(79.595)	18.668.591
<i>Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai</i>	<i>5.149.202</i>	<i>34.369.216</i>	<i>(21.761.388)</i>	<i>991.156</i>	<i>(79.595)</i>	<i>18.668.591</i>
<i>Kiti skolos vertybiniai popieriai</i>	<i>51.826</i>	-	<i>(52.160)</i>	<i>334</i>	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	6.382.492	10.808.399	(8.445.936)	342.441	(4.332.527)	4.754.869
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso	11.583.520	45.177.615	(30.259.484)	1.333.931	(4.412.122)	23.423.460

* Vertės padidėjimas apima investicijų vertės padidėjimo sumą – 157.023 litus, investicijų pardavimo pelną – 954.137 litus bei investicijų vertės padidėjimo dėl užsienio valiutų kursų pasikeitimo sumą – 222.771 litą.

** Vertės sumažėjimas apima investicijų vertės sumažėjimo sumą – 1.105.922 litus, investicijų pardavimo nuostolius – 3.136.464 litus bei investicijų vertės sumažėjimo dėl užsienio valiutų kursų pasikeitimo sumą – 169.736 litus.

2. Pastaba. Įsipareigojimai, litais

	2008 m.	2007 m.
Mokėtinos sumos kaupimo bendrovei	19.389	8.416
atskaitymai nuo pensijų fondo turto vertės	19.285	8.387
atskaitymai keičiant pensijų fondą	104	29
Iš viso	19.389	8.416

3. Pastaba. Pensijų įmokos, litais

Gautos pensijų įmokos	2008 m.	2007 m.
<i>kovo mėn.</i>	2.437.388	477.948
<i>birželio mėn.</i>	4.284.859	1.620.599
<i>rugsėjo mėn.</i>	4.624.173	1.989.024
<i>gruodžio mėn.</i>	4.780.043	2.281.856
Iš viso	16.126.463	6.369.427

4. Pastaba. Turto vertės pasikeitimas dėl užsienio valiutų kursų pasikeitimo

2008 m. turto vertės padidėjimą dėl užsienio valiutų kursų, 258.372 litus, sudarė investicijų vertės padidėjimas dėl užsienio valiutų kursų pasikeitimo, lygus 222.771 litui, bei teigiamas banko sąskaitų likučių bei investicijų įsipareigojimų užsienio valiutų kursų pasikeitimas, lygus 35.601 litui, o turto vertės sumažėjimą dėl užsienio valiutų kursų, 169.736 litus, sudarė investicijų vertės sumažėjimas dėl užsienio valiutų kursų pasikeitimo.

2007 m. turto vertės sumažėjimą dėl užsienio valiutų kursų, 229.526 litus, sudarė investicijų vertės sumažėjimas dėl užsienio valiutų kursų pasikeitimo, lygus 240.004 litams ir teigiamas banko sąskaitų likučių bei investicijų įsipareigojimų užsienio valiutų kursų pasikeitimas, lygus 10.478 litams.

5. Pastaba. Kitos pajamos

Kitas pajamas, 2008 m. sausio – gruodžio mėn. 28.559 litus, 2007 m. sausio – gruodžio mėn. 907 litus, sudarė už pensijų fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus gautos pajamos.

6. Pastaba. Palūkanos ir dividendai

2008 m. sausio – gruodžio mėn. palūkanos iš trumpalaikių indėlių sudarė 12.901 litus, 2007 m. sausio – gruodžio mėn. 1.580 litus.

7. Pastaba. Valdymo sąnaudos, litais

	2008 m.	2007 m.
Atskaitymai nuo įmokų	483.806	191.089
Atskaitymai iš turto	165.796	60.326
Atskaitymai keičiant pensijų fondą	699	367
Iš viso	650.301	251.782

8. Pastaba. Turto struktūra pagal 2008 m. gruodžio 31 d. duomenis

Turto arba emitento pavadinimas	Valstybės, į kurios vertybinius popierius investuota, pavadinimas	Valiutos, kuria denominuotas turtas, pavadinimas	Nominali vertė (jeigu ji yra)	Metinė palūka-nų norma (jeigu ji yra)	Indėlio, investicijos pabaigos terminas (jeigu ji terminuota)	Tikroji vertė (litas)	Turto, investicijos lygina-moji dalis (proc.)
Pinigai	Lietuvos Respublika	LTL	439.926	-	-	439.926	1,73
Pinigai	Lietuvos Respublika	JPY	2.639	-	-	2.639	0,01
Pinigai	Lietuvos Respublika	EUR	440	-	-	440	0,00
Pinigai	Lietuvos Respublika	USD	7.047	-	-	7.047	0,03
Pinigų iš viso						450.052	1,77
Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos	Liuksemburgas	USD	-	-	-	1.132.023	4,46
Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos	Liuksemburgas	JPY	-	-	-	393.301	1,55
Investicijų pardavimo sandorių gautinų sumų iš viso						1.525.324	6,01
LT0000565004	Lietuvos Respublika	LTL	3.500.000	-	2009-02-25	3.453.271	13,60
LT0000601825	Lietuvos Respublika	LTL	2.794.700	-	2009-06-24	2.653.420	10,45
LT0000565012	Lietuvos Respublika	LTL	1.000	-	2009-05-20	960	0,00
LT0000509028	Lietuvos Respublika	LTL	1.000	-	2009-04-15	971	0,00
LT0000601817	Lietuvos Respublika	LTL	1.000	-	2009-03-04	984	0,00
LT0000534703	Lietuvos Respublika	LTL	4.000.000	-	2009-03-25	3.909.036	15,39
DE0001137230	Vokietijos Respublika	EUR	6.560.320	4,00	2010-09-10	6.879.571	27,09
XS0131593864	Vengrijos Respublika	EUR	1.274.083	5,63	2011-06-27	1.234.625	4,86
XS0144238002	Lenkijos Respublika	EUR	500.656	5,50	2012-03-12	535.753	2,11
Vyriausybės skolos vertybinių popierių iš viso						18.668.591	73,50

(tęsinys kitame puslapyje)

8. Pastaba. Turto struktūra pagal 2008 m. gruodžio 31 d. duomenis (tęsinys)

Turto arba emitento pavadinimas	Valstybės, į kurias vertybinius popierius investuota, pavadinimas	Valiutos, kuria denominuotas turtas, pavadinimas	Nominali vertė (jeigu ji yra)	Metinė palūkanų norma (jeigu ji yra)	Indėlio, investicijos pabaigos terminas (jeigu ji terminuota)	Tikroji vertė (litas)	Turto, investicijos lyginamoji dalis (proc.)
Aviva Investors - Japanese Equity Fund	Liuksemburgas	JPY	-	-	-	395.254	1,56
Aviva Investors - American Equity Fund	Liuksemburgas	USD	-	-	-	442.160	1,74
Aviva Investors - European Convergence Equity Fund	Liuksemburgas	EUR	-	-	-	818.228	3,22
Aviva Investors - Asia Pacific Equity Fund	Liuksemburgas	USD	-	-	-	655.918	2,58
Nordea Funds - North American Equity Fund	Liuksemburgas	USD	-	-	-	1.583.452	6,23
Nordea Funds - European Equity Fund	Liuksemburgas	EUR	-	-	-	859.857	3,39
Nordea Funds - European Equity Fund	Liuksemburgas	EUR	-	-	-	0	0,00
Kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų ir akcijų iš viso						4.754.869	18,72
Vertybinių popierių iš viso						23.423.460	92,22
Iš viso	x	x	x	x	x	25.398.836	100,00

VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS

23. Bendri duomenys apie pensijų fondo „Europensija ekstra“ dalyvius:

	Dalyvių skaičius, vnt.	
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	22.085	
Prisijungę per ataskaitinį laikotarpį, iš viso	+	7.825
Pirmą kartą sudarę pensijų kaupimo sutartis		7.126
Atėję iš kitų pensijų fondų, iš viso		699
Iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės		297
Iš kitos pensijų kaupimo bendrovės		402
Pasitraukę per ataskaitinį laikotarpį, iš viso	-	194
Baigę dalyvavimą pensijų kaupime, iš viso		46
Gavę pensijų išmokas		3
Pasinaudoję galimybe pasitraukti iš pensijų fondo per 30 dienų nuo sutarties pasirašymo		40
Nutrauktos teismo sprendimu		-
Mirę		3
Perėję į kitus pensijų fondus, iš viso		148
Į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės		33
Į kitos pensijų kaupimo bendrovės		115
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, iš viso		29.716
Pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą		11
Gaujantys periodines pensijų išmokas		-
Pokytis		7.631

24. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ dalyvių struktūra pagal amžių ir lytį ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:

		Dalyviai pagal amžiaus metus				
		Iš viso	≤ 30	> 30, ≤ 45	> 45, ≤ 60	> 60
Dalyvių skaičius, vnt.	Iš viso	29.716	18.948	8.614	2.140	14
	Vyrai	14.535	9.458	4.002	1.066	9
	Moterys	15.181	9.490	4.612	1.074	5
Dalyvių dalis, %	Iš viso	100,00	63,77	28,99	7,20	0,04
	Vyrai	48,91	31,83	13,47	3,59	0,02
	Moterys	51,09	31,94	15,52	3,61	0,02

VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI

25. Per ataskaitinį laikotarpį faktiškai gautos ir išmokėtos lėšos:

		Suma, Lt
Gautos lėšos per ataskaitinį laikotarpį, iš viso		17.672.151
	Periodinės įmokos į pensijų fondą iš Valstybinio socialinio draudimo fondo prieš atskaitymus nuo įmokos	16.126.463
	Valstybinio socialinio draudimo fondo sumokėti delspinigiai	-
	Draudimo įmonės pervestos lėšos	-
	Iš kitų pensijų fondų pervestos lėšos, iš viso	1.545.688
	Iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	579.261
	Iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	966.427
	Kitos gautos lėšos (nurodyti šaltinį ir gautų lėšų sumą), iš viso	-
Išmokėtos lėšos per ataskaitinį laikotarpį, iš viso		(426.715)
	Pensijų išmokos, iš viso	(5.807)
	Vienkartinės išmokos dalyviams ir jų paveldėtojams	(5.807)
	Periodinės išmokos dalyviams	-
	Išmokos anuiteto išsigijimui	-
	Į kitus pensijų fondus pervestos lėšos, iš viso	(420.908)
	Tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	(71.429)
	Kitos pensijų kaupimo bendrovės	(349.479)
	Kitais pagrindais išmokėtos lėšos (nurodyti šaltinį ir gautų lėšų sumą), iš viso	-
	Grąžintos pensijų įmokos VSDF, anuliavus sutartis	-

IX. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ KAUPIMO TECHNINĮ ATIDĖJINĮ

26. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ taisyklėse garantuotas pajamingumas nenustatytas, todėl pensijų kaupimo techninis atidėjimas, skirtas išsipareigojimams, atsiradusiems dėl palūkanų normos svyravimo, padengti, neformuojamas.

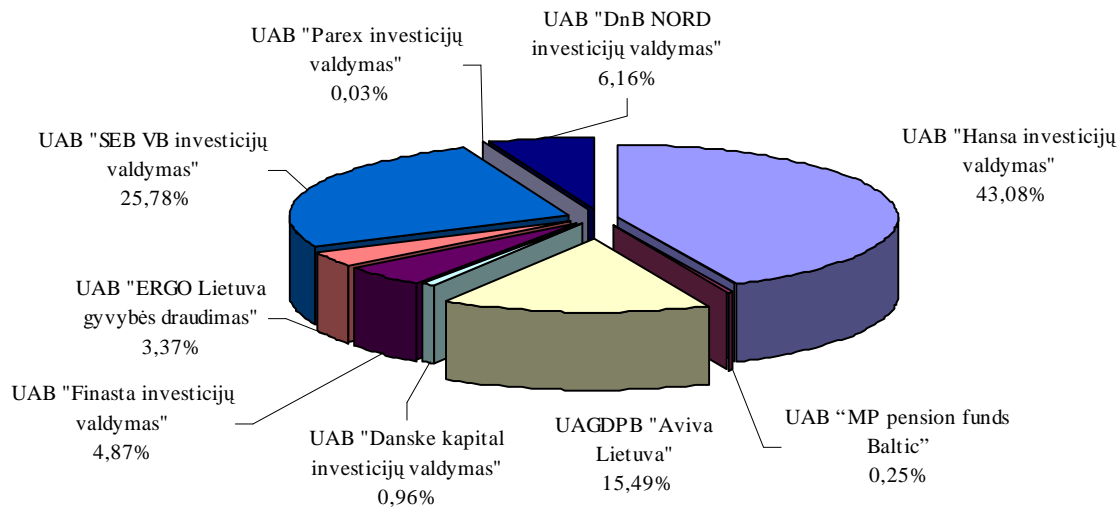
X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDŲ REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS

27. Pensijų fondo „Europensija ekstra“ reikmėms pasiskolintų lėšų ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo.

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“ 2008 metų pabaigoje pagal nuo pensijų reformos pradžios pasirašytas II-osios pensijų sistemos pakopos pensijų kaupimo sutartis užėmė 15,49 proc. pensijų kaupimo rinkos.

Pensijų rinkos pasiskirstymas pagal pasirašytas pensijų kaupimo sutartis 2008 m. gruodžio 31 d.*.

* Šaltinis. LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos tinklalapis.

29. Konsultantų paslaugomis, rengiant šią ataskaitą, nebuvo naudotasi.

30. Ataskaitą rengė tik įmonės darbuotojai.

31. Tvirtiname, kad ataskaitoje pateikta informacija yra teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką pensijų fondo „Europensija ekstra“ veiklos rezultatų vertinimui.

32. Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją:

Už ataskaitą atsakingi draudimo įmonės darbuotojai ir administracijos vadovas:

- Generalinė direktorė – Asta Ungulaitienė, tel. 2690600, asta_ungulaitiene@aviva.lt;
- Finansų direktorius – Arūnas Rumskas, tel. 2690600, arunas_rumskas@aviva.lt;
- Vyriausiasis investicijų valdytojas – Roman Piotr Sosnowski, tel. 2690637, roman_sosnowski@aviva.lt;
- L.e.p. vyriausioji finansininkė – Ana Šulčienė, tel. 2690614, ana_sulciene@aviva.lt;
- Investicijų apskaitininkė – Agnėška Korvel, tel. 2690622, agneska_korvel@aviva.lt;
- L.e.p. vyriausioji aktuarė – Edita Saldukaitė, tel. 2690609, edita_saldukaite@aviva.lt.

Generalinė direktorė

Asta Ungulaitienė

Finansų direktorius

Arūnas Rumskas

L.e.p. vyriausioji finansininkė

Ana Šulčienė

Investicijų apskaitininkė

Agnėška Korvel

L.e.p. vyriausioji aktuarė

Edita Saldukaitė

Vyriausiasis investicijų valdytojas

Roman Piotr Sosnowski